

Info

Epilepsi

Epilepsi ve araç kullanma

Epilepsi-Birliği

araştırıyor – yardım ediyor – bilgilendiriyor

GİRİŐ VE ARKA PLANI

İsviçre Epilepsi Birliği Trafik Kurulu epilepsi ile araba kullanma 2019 yönetmenliğinde bazı değişiklikler yaptı.

Her yıl 20 000 epilepsili sürücüden birinin kaza geçirdiğinden yola çıkılıyor. Bu özel araç sürücülerinin yılda bir epileptik nöbet geçirmesi olasılığının %40 olması durumunda mümkündür. Profesyonel sürücüler için nöbet riskinin %2'den daha az olması gereklidir. Doktorlar ilk nöbetten sonra birisinin ne kadar süre ile araç kullanamayacağı konusunda karar verirler.

İlk nöbetten sonra ilaç kullanan bir kişi, epilepsisi olup olmadığı kesinleşmese bile kısa sürede tekrar araç kullanabilir. Nöbetler gece olursa, o zaman kişi ancak iki yıl sonra (önceden 3 yıl) araç kullanabilir.

Gerekli olduğu sürece bilgileri sürekli güncelliyoruz ve diğer ülkelerle birlikte çalışmayı ümit ediyoruz.

İsviçre Epilepsi Birliđi Trafik Kurulu (Pierre Arnold, Claudio Bonetti, Günter Krämer, Johannes Mathis, Klaus Meyer, Stephan Rüegg, Margitta Seeck, Rolf Seeger, Daniela Wiest), son olarak Kasım 2019'da yönetmenlikleri güncellemiştir.

GENEL YÖNETMELİK

1. Motorlu taşıt kullanma izninin olması veya tekrar verilmesi için şart bir nöroloji veya nöropediyatri uzmanı tarafından bir nöbet vakasına dayanarak periyodik tekrarlanan muayeneler ve değerlendirmelerdir.
2. İlk epileptik bir nöbetten sonra sürücü belgesi verilmemesi. Sürücü belgesinin verilmemesi her durumda gerekli uzman nörolojik/nöropediyatrik muayenelere ve değerlendirmelere bağlıdır.

İlk travma sonrası ya da ameliyat sonrası erken bir nöbet (bir hafta içinde) ve ayrıca açıkça uyarılmış başka bir nöbetten sonra (örneğin kısmi uyku yoksunluğu genelinde yeterli değerildir), uzman nörolojik/nöropediyatrik muayene ve değerlendirmelerden sonra genellikle 3 ay sürücü belgesi verilmemesini gerektirir.

İlk uyarılmamış bir nöbetten sonra uzman nörolojik / nöropediyatrik muayene ve değerlendirmeden sonra genellikle 6 ay sürücü belgesi verilmemesi gereklidir. Epilepsi tanısı, ek bulgular ve bunun sonucunda ortaya çıkan yüksek nüksetme riski nedeniyle ilk nöbetten sonra konulmuşsa, 2014 yılındaki epilepsi tanımının kriterlerine göre olan ilgili hükümler uygulanır (bkz. 3.; B ve B1 ile A ve A1 ehliyet sınıfları için 1 yıllık sürücülükten muafiyet). İlk nöbetten sonra EEG ve önemli

bulguların olmadığı görüntü sonuçlarına rağmen daha sonrasında nöbet olmaması için tedbir amaçlı ilaç tedavisine başlanırsa sürücülükten muafiyet 3 aya kadar kısaltılabilir.

Uzun yıllardır süren hastalılığının seyri bilinen ve en az 3 yıl nöbetsiz yaşayan hastalarda uzman nörolojik/nöropediyatrik muayeneler ve değerlendirmelerden sonra izole ve açıkça uyarılmış (provoke edilmiş) nöbetin nüksetmesinde 3 ay sürücü belgesi verilmez, uyarılmadan (provoke edilmeden) nükseden nöbette sürücü belgesinin 6 ay süreyle verilmemesi yeterlidir.

3. Bir epilepside **ilk veya tekrar verilen motorlu taşıtları kullanma izni** genelde bir yıllık nöbetsiz geçen bir süreden sonra (antiepileptika ile ya da onsuz tedavi) verilir (ehliyet sınıfları için "özel hükümlere" bakınız.

Bu sürenin kısaltılması harici anamnestik bilgiler kesinse aşağıdaki durumlarda mümkündür:

- en az 1 yılın üzerinde araç kullanırken motorik, duyuşal ve kognitif bozukluk olmadan bilinçli yaşanmış basit fokal nöbetler olmuşsa,
- 2 yıldan daha fazla yalnızca uykuya bağlı nöbetlerde,
- kaçınılabilir tetikleyici uyarıların olduğu refleks epilepsilerde.

Bu sürenin uzatılmasının gerekli olduğu durumlar:

- alkol, ilaç veya uyuşturucu alışkanlığı,
- bir şeye uyuma veya inandırıcılıkta eksiklik,
- ilerlemiş bir ZNS-lezyonunda nöbetlerde,
- yeterince kontrol edilemeyen metabolik rahatsızlıklarda,
- gündüzleri aşırı uyuşukluk halinde.

4. EEG bulgularının araç kullanmaya uygun olması gereklidir.

5. **Antiepileptikanın tümüyle bırakılmasında** en son ilacın bırakılma süresince ve daha sonraki 3 aylık sürede araç kullanılamaz. İstisnalar ancak iyi gerekçelendirilmiş durumlarda mümkündür (toplam olarak daha az nöbet, az nüksetme riski olan epilepsi sendromları, 3 yıllık nöbetsiz geçen bir süreden sonra ilaçların dozunun azar azar azaltılması). İlacı kesme girişimi sırasında nöbet nüksederse terapiye tekrar başladıktan sonra 6 ay sürücü belgesi verilmez. Bunun 3 ayla sınırlandırılması ancak iyi gerekçelendirildiğinde mümkündür.

Antiepileptik ilaçların değişiminde örneğin bir etkin maddenin olduğu ilaç tedavisindeki ya da orijinal pre-

parasyondan ilacın kopyasına olan değişimde sürücü belgesi alıp alamayacağını değerlendirme tedavi eden nöroloğun sorumluluğundadır.

- 6. Doktor muayenesi yükümlülüğü:** Tedavi eden doktorun ilgili hastayı proaktif yönetmelikler üzerine bilgilendirme ve somut vaka ile ilgili olarak sürücülüğe uygun olup olmadığı konusundaki değerlendirmesini açıklama yükümlülüğü vardır. Bu muayenelerin hasta kayıtlarına geçerek belgelenmesi gereklidir. Genel olarak doktorun bildirim yükümlülüğü yoktur ama durumu göremeyen hastalarla ilgili bildirimde bulunma hakkı vardır (Karayolu Trafik Kanunu 15d maddesi).
- 7. Hastanın bildirim yükümlülüğü:** Bir nöbetin olması durumunda derhal araç kullanmayı bırakma ve tedavi eden nöroloğa/nöropediatra vs. bildirme.
- 8. Sürücülüğe uygunlukla ilgili ilk ve tasdik belgeleri**
Kanton Trafik Kurumlarının talimatlarına göre çıkarılır. Kontrol sürelerin, değerlendirilmesi bir nörolog tarafından yapılır.

- 4. Azami hızı saatte 45 km olan motorlu taşıtlar (F sınıfı), zirai motorlu taşıtlar (G sınıfı), motosikletler (mopedler) (M sınıfı) ve moped ehliyeti gerektiren diğer taşıtlar (belli elektrikli bisikletler ve elektrikli asansörler) ve kar küreme makineleri.**

İlk ve tekrar izin verilmesi genel hükümlere göre gerçekleşir. Gerekçeli münferit durumlarda istisnai olarak (özellikle bekleme süresinin kısaltılması) mümkündür.

- 5. Sürücü kursu öğretmenleri ve ekspertler**

Mevcut ehliyet sınıfları için olan yönetmelikler geçerlidir.

- 6. Özel durumlar**

Tramway sürücüleri, lokomotif sürücüleri, pilotlar: İlk kez ortaya çıkan epilepside veya bir uyarılmış (provoke edilmiş) veya uyarılmamış nöbette araç ve uçak kullanamaz.

İstif transportörlerine, balon sürücülerine, ekskavatorlere, vinç sürücülerine, motorlu tekne sürücülerine, teleferik ve raylı tramway sürücülerine sürücü belgesi verilmesi şartları genel yönetmeliklere göredir.

TEK TEK EHLİYET SINIFLARINA İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

- 1. Özel araç (B ve B1 sınıfları) ve motosiklet (A ve A1 sınıfları)**

Genel hükümlere göre ilk ve tekrar izin verilmesi

- 2. Kamyon (C ve C1 sınıfları) ve profesyonel yolcu taşıma (BPT) ve minibüs (D1 sınıfı)**

C veya D1 ehliyet sınıflarında ilk ve tekrar izin verilmesi yalnızca bir kez olmuş bir epilepside eğer ilaçsız 5 yıllık nöbet olmadan geçen bir süre varsa mümkündür.

Akut ve geçici bir hastalanma ve tedavisi sırasında ilk kez olan provoke edilmiş bir nöbet durumunda provoke şartları ortadan kalkmışsa 6 ay süreyle sürücü belgesinin verilmemesi yeterlidir.

Provoke edilmemiş ilk nöbette 2 yıl süreyle sürücü belgesinin verilmemesi gereklidir.

İstisna: C1 sınıfında araç özel araç gibi kullanılmışsa (benzer B sınıfları), B sınıfı hükümleri geçerlidir.

- 3. Taşıtlar/Otobüs (D sınıfı)**

D sınıfı için ilk veya tekrar izin ilk kez ortaya çıkan epilepside mümkün değildir (istisna: İyileşmiş çocukluk epilepsi sendromlarında). Yetişkinlikte uyarılmış (provoke edilmiş) veya uyarılmamış ilk nöbetten sonra ancak ilaç olmadan 5 yıl ilaçsız geçen bir süreden sonra mümkündür.

Epilepsi-Birliği araştırıyor – yardım ediyor – bilgilendiriyor

Herkes epilepsili olabilir

İnsanların yüzde beş ila onunun yaşamları süresince bir epilepsi nöbeti var. Nüfusun yüzde birinde yaşamları süresince epilepsi ortaya çıkıyor. İsviçre’de aşağı yukarı 80’000 kişide var, bunların ortalama 15’000’ini çocuklar oluşturuyor.

Epilepsi-Birliği – çok yönlü aktif

İsviçre Epilepsi-Birliği 1931 yılından beri araştırıyor, yardım ediyor ve bilgilendiriyor. Amacı, epilepsisi olan insanların günlük yaşamlarını ve toplumdaki durumlarını kalıcı olarak daha iyi hale getirmek.

Araştırma

Epilepsinin bütün alanlarında bilginin daha da artmasını destekler.

Yardım

Almanca, İngilizce ve Fransızca bilgilendirme ve danışmanlık:

- epilepsisi olanlar ve yakınları için
- farklı alanlardaki uzmanlar için

Bilgilendirme

Epilepsi – Birliği bilgilendirir ve toplumda farkındalık yaratır ve epilepsisi olan insanların entegrasyonunu destekler.

Metin

İsviçre Epilepsi Birliği Trafik Kurulu

Türkçe broşür için

www.epi.ch/tr

Diğer bilgiler

Almanca, Fransızca,
İngilizce ve kısmen İtalyanca

Schweizerische Epilepsie-Liga

Seefeldstrasse 84

CH-8008 Zürich

T +41 43 488 67 77

F +41 43 488 67 78

info@epi.ch

www.epi.ch

PC 80-5415-8

Bilgi güncellemesi: 8/2021

Ana sponsor olarak Neuraxpharm Switzerland AG’nin değerli destekleri ile gerçekteşmiştir.

Epilepsi-Birliği’nin diğer sponsorları Arvelle Therapeutics (Angelini Pharma Group), Bial S.A., Desitin Pharma GmbH, Eisai Pharma AG, Sandoz Pharmaceuticals AG, UCB-Pharma AG.

Sponsorların içeriğe herhangi bir etkileri yoktur.

Kapak resmi: www.istockphoto.com/AngiePhotos